Palm yağı, tahıllar ve yumuşak emtialar

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

Palm yağı ve Singapur merkezli şampiyonlar

Singapur neredeyse hiç gıda üretmez, ancak dünyanın en büyük tarımsal ticaret gruplarından bazılarının genel merkezine ev sahipliği yapar. Bu bağ palm yağıyla başladı. Dünyadaki palm yağının çoğunu Endonezya ve Malezya üretir. Endonezya tek başına dünya arzının yaklaşık yarısını karşılar.[1] Bu yağı yetiştiren, işleyen ve ticaretini yapan gruplar Singapur'da iki üretici ülke arasında tarafsız bir üs buldu. Bu üs sermaye piyasalarına erişim ve bankacılarının güvendiği bir hukuk sistemi sunuyordu.

Bu grupların en büyüğü Wilmar International'dır. Şirket 1 Nisan 1991'de Kuok Khoon Hong ve Martua Sitorus tarafından bir palm yağı ticaret şirketi olarak kuruldu. Zamanla Asya ve Afrika genelinde palm yağı, yağlı tohumlar, şeker, pirinç ve un yetiştiren, rafine eden, işleyen ve satan bir gruba dönüştü. Singapur Borsası'nda (SGX) işlem gören ve Straits Times Endeksi'nde yer alan şirket, 2022 için 73,4 milyar ABD doları gelir açıkladı.[2] 2007'deki yeniden yapılanma Archer Daniels Midland'in elindeki payları gruba kattı. Bu bağ Wilmar'ı dört büyük tahıl tüccarından birine bağlar.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Endonezyalı Sinar Mas grubunun sahibi Widjaja ailesinin kontrolündeki Golden Agri-Resources, Singapur'da borsaya kote ikinci palm yağı şampiyonudur. 1999'dan bu yana Singapur'da borsada işlem görür ve Endonezya'daki plantasyonları yönetir.[3] Singapur'daki kotasyonu, Endonezyalı bir aile şirketine uluslararası pay ve borçlanma yatırımcılarına erişim sağlar. Faaliyetleri ise Endonezya'da kalır. Bu model sektörün tamamında tekrarlanır: üretim komşu ülkelerde, genel merkez, finansman ve ticaret Singapur'da.

Olam ve yumuşak emtia ticareti

Olam başka bir yolu temsil eder. Hikâyesi 1989'da, Kewalram Chanrai Group'un Nijerya'da petrol dışı bir ihracat işi kurmasıyla başladı. Olam International Limited 4 Temmuz 1995'te Singapur'da kuruldu ve 11 Şubat 2005'te Singapur Borsası'nın ana pazarında işlem görmeye başladı. Grup kakao, kahve, kaju, pamuk, pirinç ve büyük ölçüde Afrika, Asya ve Latin Amerika'dan temin edilen diğer tarım ürünlerinin önde gelen tedarikçilerinden biri hâline geldi. Temasek 2003'te pay sahibi oldu ve 2014'teki gönüllü genel tekliften sonra payların yüzde 80'e yakınını elinde tuttu. Mitsubishi Corporation ise 2015'te yüzde 20'lik bir pay edindi.[4]

Olam'ın tarihi, Singapur piyasasının dayanıklılığına yönelik bir sınavı da içerir. Kasım 2012'de açığa satış yapan Muddy Waters Research, grubu aşırı kaldıraç kullanmak ve likit olmayan yatırımlar yapmakla suçladı. Olam iddiaları asılsız olarak nitelendirdi ve hakaret davası açtı. Buna rağmen hisseleri sert biçimde düştü.[5] Temasek'in desteği şirketin bu süreci atlatmasına yardımcı oldu. Olay, D.I. Bölüm'de anlatılan devlet sermayesinin rolünü gösterir.

Ocak 2020'de Olam, bir gıda bileşenleri işi olan ofi ve tahıllar, yağlı tohumlar, yemeklik yağlar, pirinç ve pamuk ticareti yapan küresel bir tarım işi olan Olam Global Agri olarak ikiye ayrılacağını açıkladı.[6] Bugün Olam Agri adını taşıyan tarım işi, Suudi Arabistan Kamu Yatırım Fonu'nun gıda yatırım kolu olan Suudi Tarım ve Hayvancılık Yatırım Şirketi'ni (Saudi Agricultural and Livestock Investment Company, SALIC) yatırımcı olarak çekti. 27 Nisan 2026'da Olam Group, Olam Agri'nin yüzde 44,58'lik ek bir payının SALIC'e yaklaşık 1,88 milyar ABD dolarına satışını tamamladı. Böylece SALIC'in payı yüzde 80,01'e ulaştı. Kalan yüzde 19,99'luk

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

pay, satım ve alım opsiyonları uyarınca üç yıl içinde SALIC'e geçecek.[7] İşlem, I. Kısım'ın bir temasını gösterir: gıda güvenliği ithalatçı devletler için stratejik bir hedef hâline geldiğinden, Singapur'un ev sahipliği yaptığı ticaret evleri giderek daha fazla Körfez ve Asya sermayesinin mülkiyetine geçiyor.

Kauçuk ve borsa

Kauçuk, modern tarım ticaretini B.IV. Bölüm'de anlatılan sömürge ekonomisine bağlar. Singapur, yirminci yüzyılın büyük bölümünde Malaya ve Endonezya kauçuğunun başlıca piyasasıydı. SICOM olarak bilinen Singapur Emtia Borsası (Singapore Commodity Exchange), kauçuk vadeli işlem sözleşmeleri geliştirdi. Singapur Borsası, SICOM'u satın alma işlemini 30 Haziran 2008'de tamamladı ve onu tamamı kendisine ait bir bağlı ortaklık hâline getirdi.[8] Teknik olarak tanımlanmış kauçuk sınıflarına dayanan SGX kauçuk sözleşmeleri, Tayland, Endonezya ve Malezya'daki üreticiler ile lastik üreticileri tarafından risklerinden korunmak için kullanılır. Bu sözleşmeler, Çinli ve Japon alıcıların talebini yansıtan Şanghay ve Osaka kauçuk sözleşmeleriyle rekabet eder.

Tahıllar ve gıda güvenliği

Dört büyük tahıl tüccarı Archer Daniels Midland, Bunge, Cargill ve Louis Dreyfus'un hepsi Asya faaliyetlerini Singapur'da sürdürür. Başlıca pazarları, Amerika kıtasından, Avustralya'dan ve Karadeniz bölgesinden soya fasulyesi, buğday ve mısır ithal eden Çin, Güneydoğu Asya ve Orta Doğu'dur. Singapur'un tahıllardaki ticari rolü palm yağındaki kadar göze çarpmaz. Büyük akışlar kısmen grupların genel merkezlerinden, kısmen de Çin'deki ofislerden yönetilir.

Gıda güvenliği Singapur'a bu ticarette doğrudan bir çıkar sağlar. Kent gıdasının yüzde 90'ından fazlasını ithal eder ve hükümet tedarik zincirlerinin güvenilirliğini stratejik bir mesele olarak görür.[9] Üretici devletlerin kriz dönemlerinde getirdiği ihracat kısıtlamaları bunun nedenini gösterir. 28 Nisan 2022'de Endonezya palm yağı ihracatını yasakladı ve bu önlemi ertesi ay kaldırdı.[10] Hindistan ve diğer bazı devletler aynı dönemde pirinç ve buğday ihracatını kısıtladı. Singapur merkezli

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

tüccarlar için bu tür önlemler hem bir ticari risk hem de bir fırsattır. Çeşitlendirilmiş tedarik kaynaklarına sahip bir tüccar, alışılmış kaynağı kapanan alıcılara tedarik sağlayabilir.

Notlar

1. Wikipedia, "Palm oil production in Indonesia" (erişim tarihi: Kasım 2026): Endonezya "about half of the world's supply" üretir; 2018'de 41,5 milyon ton üretim. ↩
2. Wikipedia, "Wilmar International" (erişim tarihi: Kasım 2026): "Wilmar was founded by Kuok Khoon Hong and Martua Sitorus on 1 April, 1991" bir palm yağı ticaret şirketi olarak; gelir "US$73.40 billion (2022)"; "SGX: F34" koduyla işlem görür ve STI bileşenidir; 2007'deki yeniden yapılanma Archer Daniels Midland'in paylarını da kapsar. ↩
3. Wikipedia, "Golden Agri-Resources" (erişim tarihi: Kasım 2026): "listed on the Singapore Stock Exchange since 1999"; icra kurulu başkanı Franky Widjaja, "of the Sinar Mas family". ↩
4. Wikipedia, "Olam International" (erişim tarihi: Kasım 2026): Kewalram Chanrai Group, Olam Nigeria Plc'yi 1989'da kurdu; Olam International Limited "incorporated in Singapore on 4 July 1995"; "On 11 February 2005, Olam International Limited was listed on the main board of the Singapore Exchange.". Wikipedia, "Olam International" (yukarıda): Temasek 2003'te pay aldı ve gönüllü genel tekliften sonra Aralık 2014 itibarıyla yüzde 80'e yakın paya sahipti, bu oran 2020'ye kadar yüzde 53,4'e düştü; "In 2015 Mitsubishi Corporation acquired a shareholding of 20%". ↩
5. Wikipedia, "Olam International" (yukarıda): Kasım 2012'de Muddy Waters'tan Carson Block, Olam'ı "deciding to take huge leverage and invest in illiquid positions" ile suçladı; Olam iddiaları "baseless rumour-mongering" olarak nitelendirdi, hakaret davası açtı ve hisseleri yüzde 21 düştü. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

6. Wikipedia, “Olam International” (yukarıda): Ocak 2020’de Olam “division of its portfolio of diverse products into two new operating businesses” açıkladı: “Olam Food Ingredients (OFI)” ve “Olam Global Agri (OGA)”. ↩
7. Olam Group, haber bülteni “Olam Group announces completion of 44.58% stake sale in Olam Agri to SALIC”, Singapur, 27 Nisan 2026 (olamgroup.com, PDF, okunma tarihi: Kasım 2026): yüzde 44,58’lik 1. dilim satışı “for US$1.88 billion”; “Olam Agri becomes majority 80.01% owned by SALIC and a 19.99% owned associated company of Olam Group”; kalan yüzde 19,99’luk pay üzerindeki satım ve alım opsiyonları, işlemin tamamlanmasının üçüncü yıl dönümünde ya da öncesinde kullanılabilir. Wikipedia, “Olam International” (erişim tarihi: Kasım 2026), tarih olarak Ağustos 2026’yı veriyor. Şirketin açıklaması bunu desteklemiyor. ↩
8. Wikipedia, “Singapore Exchange” (erişim tarihi: Kasım 2026): SGX, 30 Haziran 2008’de “completed the acquisition of Singapore Commodity Exchange Ltd (SICOM)”; SICOM “now is a 100% subsidiary”. ↩
9. Singapur Gıda Ajansı (Singapore Food Agency), Singapur’un gıdasının yüzde 90’ından fazlasında ithalata bağımlı olduğuna ilişkin açıklamalar (sfa.gov.sg). ↩
10. Wikipedia, “Palm oil production in Indonesia” (erişim tarihi: Kasım 2026): Endonezya “effectively ban palm oil exports starting 28 April, until further notice”. Endonezya’nın ihracat yasağı 23 Mayıs 2022’de kaldırıldı. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.